

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, <https://council.sofia.bg/>

ПОСТОЯННА КОМИСИЯ ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА, ЗЕМЕДЕЛИЕ И ГОРИ

ПРОТОКОЛ № 7

от заседание на Постоянната комисия по опазване на околната среда,
земеделие и гори, проведено на 16.04.2024 г.

Днес, 16.04.2024 г. в зала 1, ет. 2 на ул. „Московска“ № 33 се проведе извънредно заседание на Постоянната комисия по опазване на околната среда, земеделие. Заседанието беше открито от г-н Красимир Гълъбов – председател на комисията в 10.00 часа.

При направената проверка на кворума беше установено, че присъстват 11 общински съветници, поради което заседанието *може* да бъде проведено. Списъкът на присъстващите членове на комисията е приложен към протокола – Приложение № 1.

След проверка на кворума, г-н К. Гълъбов подложи на гласуване дневния ред.

Общо гласували: в т.ч.:	11
За	11
Против	Няма
Вздържали се	Няма

Красимир Гълъбов – за
Лорита Радева – за
Емилия Ангелова - за
Димитър Димитров – за
Симеон Ставрев – за
Димитър Петров – за
Пламена Терзирадева-Велкова- за
Анна Стойкова – за
Антон Хекимян - за

Еньо Савов - за
Ивайло Йонков – за

Съгласно проведеното гласуване дневния ред е приет.

По т. 1 от дневния ред:

Преглед на изпълнението на „Комплексна програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026 г.“ с вносител Надежда Бобчева – зам.-кмет на СО, Направление „Зелена система, екология и земеползване“ и Илиян Павлов – зам.-кмет на СО, Направление „Транспорт и градска мобилност“.

Г-н К. Гълъбов отбеляза, че на заседанието ще се изговори това, което се иска по отношение на Комплексната програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община.

Даде думата първо на г-жа Н. Бобчева.

Г-жа Н. Бобчева отбеляза, че повечето неща са коментирани на предходното заседание, както и по време на сесията на СОС.

Започна с по общи коментари, които касаят самата програма. Програмата на практика в момента е в средата на своето изпълнение. Моментът е подходящ за това при нужда и при съгласие от страна на комисията да се направи една междинна оценка. Какво е направено? Какво е изпълнено? Какво следва да се подобри?

Всичко това би адресирало ефекта от постигнатите мерки в пълнота. При направена такава междинна оценка ще се види каква е била предишната методология при самото изработване на програмата за да може да се използва такава, която да дава съпоставимост на данните от самото изработване на програмата в настоящия момент за да се види какъв е ефекта от самите мерки.

Г-жа Н. Бобчева адресира част от нещата при които има забавяне. Едното което е идентифицирано това е регистрирането на гражданите, които се отопляват на твърдо гориво (дърва и въглища). Има информация от Националния статистически институт във връзка с последното преброяване по населени места и по райони какъв е техния брой. Но за момента данните не могат да се получат с георефицирани данни или по адреси на самите граждани, тъй като информацията е чувствителна и за момента не е предоставена. Правени са такива опити да се получи тази информация от Министерство на труда и социалната политика специално за енергийно бедните хора, които получават помощи. Информацията се дава обобщена на ниво брой хора по отделни райони, населени места, но по индивидуално не се получава.

Във връзка с проекта Юрюситис така или иначе ще се направи инвентаризация на емисиите през тази година. Което във връзка с неговото изпълнение и предвид договора, който трябва да се предоставя на европейската комисия през м. септември и ще се ползва да се видят част от нещата до каква степен са приложими към чистотата на атмосферния въздух.

Друго, което се отчита като слабост това е броят информационните кампании, които са изпълнени и са адресирани към гражданите, има средства и ще изработи стратегия по отношение на това. От тази гледна точка и предвид факта, че след две години тази програма ще приключи.

Ще разчитат на помощ и коментари от страна на комисията в този процес.

Могат да изработят документ, който да се следва и да работят по него.

Г-жа Н. Бобчева сподели, че се надява тази комисия да протече в тон на конструктивност, конкретни мерки и изпълнение през годината и задачи, които са важни. Важно е да се види какъв е пътя, който се върви около какво ще се обединяват всички което да се следва.

Г-н К. Гълъбов каза, че вече има попълнени позиции за външни експерти. Би искал в комисията да се вземе решение по отношение изказването на експертите. Експертите на ниво след представяне на доклад би било добре да изкажат експертна позиция по това което се докладва. Което като представители на различни политически групи на базата на това експертно становище да се развиват политиките и начина по който да бъдат постигнати.

Г-жа Е. Ангелова каза, че ще се фокусира в частта която е за енергетика. Във връзка с тези екоуреди ако може да кажат, че в Мярка 2 не е приет нормативен документ, който е предпоставка да се приеме Мярка 3 и да се изпълни, т.е. да се направи този регистър.

Може ли да се потвърди този нормативен документ дали е приет или трябва да се направи сега? И в тази връзка има ли други нормативни документи, които са свързани с програмата и които, като общински съветници могат да придвижат и да се задействат нещата. Това е по повод на уредите.

Относно програмата с печките има няколко въпроса. Не е уточнен колко броя домакинства е била целта. Показано е какво се е постигнало без да е дадена колко е била целта.

Колко е била целта за първия период 2019-2023 г.? Втория въпрос в тази връзка е колко е била средната цена на уред? Ако е възможно договорите да бъдат предоставени към комисията за да се разгледат.

Третия въпрос е какво друго е влизало като разход в програмата освен самите уреди, т.е. доставката, монтажа и дейностите по демонтажа? Има ли други разходи? Стана въпрос за комуникационни разходи, като отделна мярка в програмата. Ако може да се изясни разходната част.

Също така в докладите от трите години 2021, 2022 г. и 2023 г. сумите са на обща стойност 35 млн.лв. по Програмата за подмяна на уредите. В същото време в различни документи са споменава, че са 45 млн.лв. са изхарчени. Да се потвърди дели са 45 млн.лв. или 35 млн.лв.? Какъв е точно размерът на финансирането до момента?

Новата програма която е за 70 млн.лв. ако може да се сподели колко домакинства са предвидени като цел за периода 2024 -2026 г.? Има ли научени уроци от миналата програма? Как тя ще се подобри?

Има нещо което се забелязва. Когато е пусната програмата т.е. тя се е подготвяла около година и половина, две 2020 г. за половин година има 5500 заявления според отчета. В същото от началото на 2021 г. до средата на 2023 г., две години и половина има 4500 заявления. За петорно по-голям период има 1000 заявления по-малко. Защо се получава така?

Какво е направено 2020 г., че да се постигне този интерес? Какво не е направено и какво се е случило между 2021 г. и 2023 г., така, че да намалят тези заявления? Различен ли е бил подхода?

Бе споменато, че уредите след две години стават собственост на хората и те не могат да бъдат проверявани. Биха искали да поговорят с тези хора, които са от началото в програмата, да се чуе тяхната обратна връзка, да се поговори за техните спестявания. За това как се е променила тяхната енергийна ситуация. Това е изключително важно за втората част на програмата. Възможна ли е връзка с тези хора, да се направят интервюта, дори да бъдат използвани, като посланици и за втория етап на програмата, която е с двоен бюджет.

Г-жа П. Терзирадева допълни към програмата. Г-жа Ангелова споменава и г-жа Бобчева във връзка с информационните кампании. Там е хубаво да се коментира до момента какво е направено, като информационна кампания, защото прави впечатление, че в повечето случаи е информационна кампания на сайта или на самата районна администрация, което не е ефективно. Имайки предвид, че за програмата са кандидатствали сравнително малко от това което би могло.

Мислено ли е в посока на различен тип информационна кампания. Има подписани договори с БТВ и с Нова Телевизия и две радиа. За БТВ и Нова са доста малко, като брой пускания.

В тази връзка може да се коментира правени ли са опити в БНТ да се прави реклама, защото там би било по-поносимо за общината и също така отново от информационните кампании по обратна връзка на районните администрации са правени такива само в читалища, които не са били особено активни, тоест хората може би не са разбирали за тях, били са малко

на брой. В тази връзка мисли ли се да има хора, които да обикалят домовете, за да може да може да информират хората какво всъщност могат да направят, какво да кандидатстват и така нататък.

Последно, понеже е свързано с програмата, госпожа Бобчева спомена във връзка с информационна система за екоуреди. Отново по обратна връзка от районите, в нея е вписвана основна информация за хората, които са кандидатствали по програмата доброволно. Няма никаква допълнителна информация за това, кой на какво се отоплява. Би било добре да се стигне до някакво решение дали като община да събираме такива данни. Както каза госпожа Бобчева, има проблем с данните, подадени от НСИ. В тази връзка трябва общината да поеме инициативата за събиране на такъв тип данни, за да има наистина много ясна картина в кой квартал какви са конкретните проблеми, защото е ясно, че особено за битовото отопление са определени квартали.

Г-н И. Йонков попита дали в досегашната програма има включени клаузи, тоест използвани ли са местните производители за доставка на печки, на климатици и дали в бъдеще може да се заложи в следващата програма да има задължително включена клауза, която да казва, че ако се сменя печка, то я сменяме с печка българско производство. Тези пари които се дават, всъщност да отидат в българските производители, а не на дистрибутори на други компании, ако това е възможно, разбира се. Дали печките са внос от други държави? Интересува се в чистия икономически смисъл парите да се връщат, българските пари да си остават тук.

Г-жа Н. Бобчева в отговор каза първо за индикаторите на програмата и за предишния и за настоящия проект индикаторът е един и същ, той е 10 000 домакинства, тоест и за този, който вече е отчетен към 31 декември 2023 г. и за предстоящия договор, който ще подпише, заложените цели са да се заменят уредите на 10 000 домакинства.

По повод на самите проекти каза следното. Разбира, че се борави с обобщена информация за средствата които са разходвани, но по принцип всеки един европейски проект има набор от дейности, които са задължителни за неговото изпълнение и такива са информация публичност, самото управление на проекта, което като задължителна дейност, те също се калкулират в общата стойност и респективно дават отражение върху финансовото му измерение.

Освен това, не може да се каже с лекота колко биха стрували уредите, тъй като има различни алтернативи, които са използвани – климатици, газове, пелетни печки и всякакви, включително и възможности за включване към "Топлофикация" в предишния програмен период. Така че тези алтернативи трудно могат да бъдат сравнени като стойност.

Договорите са абсолютно публични, тях ги има в ЦАИС. Всеки, който желае да провери всеки един договор, може да го направи съвсем свободно. Те дават информация и могат да се видят.

В новия проект може би стойността му е много по-голяма. Става въпрос за допълнителни алтернативи, които могат да бъдат използвани. Това са вече и термопомпи, както и за енергийно бедните граждани използването на соларни инсталации. Но те са предвидени като опция специално и единствено за тях. Тоест на практика ще бъде разширен броят от възможности, които всеки един гражданин може да използва.

Има информация от Управляващия орган, че проектното предложение е одобрено и в момента е в процес на подготовка на документите за подписване на административния договор за безвъзмездна финансова помощ, съответно поръчките, свързани с неговото изпълнение. Но до момента са само във фаза преглед на кандидатурите, тъй като има процедури, по които има изключително голям интерес и има от порядъка на над 10 кандидати, самият процес не е толкова бърз и ще ни отнеме време.

Чисто оптимистично, за около година и догодина в някакъв момент да се започва събирането на заявления.

Колкото до годините между 2022 и 2023 г. дойде проблемът с цената на енергоносителите и поради тази причина част от алтернативите, които са били използвани се оказват изключително скъпи и гражданите по естествен начин се отказват от тях, особено за пелетните печки и за газовите котли като възможност и като опция и тогава интересът много рязко е спаднал. От тази гледна точка каза, че са свързани с това, проект по LIFE, който пък разглежда само три алтернативи и има ограничен териториален обхват, всъщност има само газови котли, пелетни печки и отскоро климатици, отскоро – от миналата 2023 година като възможност.

По въпроса за местните изпълнители, трябва да може да се поставят такива условия, които да не ограничават конкуренцията, защото всички процедури се изпълняват по Закона за обществените поръчки. Тоест ако тези ограничения ограничават конкуренцията, те няма как да бъдат заложени в самите процедури и от тази гледна точка в предишните не са залагани, както и в тези, които са по действащия - по предстоящия за подписване проект, така че в момента няма как да се гарантира, че ще бъдат избрани български изпълнители. И в кая на краищата нека да припомним, че всъщност говорим за европейско финансиране и европейски средства и следва да бъде отворен за конкуренция, включително и в рамките на Европейския съюз от гледна точка на европейското законодателство на една държава, така че няма как да се лимитира това само и единствено за български изпълнители, за доставчици, а има и такива алтернативи, които на практика не се произвеждат при нас.

Г-жа Л. Радева поясни, че за Столична община този проект се явява втори. На практика ще продължим една дейност, която вече е известна на гражданите на града и част от тях са се възползвали. Ще има ли пак подход

за пилотна фаза за общините, които са стартирали в предходната оперативна програма или ще се яви като естествено продължение на протекли процеси?

В отговор г-жа Н. Бобчева каза, че предвид, че не е в продължение, няма да има пилотна фаза, дотолкова, доколкото вече на практика се явява продължение, но тази информационна кампания и информационни дейности ще се предвиждат и са включени в самия проект. И тъй като по тази процедура Столична община не е единственият бенефициент, има и други общини, ще има и предвидена национална кампания за подмяна на тези уреди.

Г-н И. Йонков предложи все пак да се провери, въпреки че е европейски проект. България също е европейска държава и може да се постави офсетна клауза, примерно, през строителство на магистрали могат да се поставят офсетни клаузи всичките доставчици да са български, които всъщност са европейски. Казва го в смисъл на това, че съвсем спокойно може да се включи Китай, Япония, Австралия, в смисъл, въпреки че е европейски проектът. Да се провери има ли тази възможност, доколкото е запознат, е възможно да има офсетни клаузи по европейски проекти.

В отговор г-жа Н. Бобчева каза директно, тъй като срокът за кандидатстване е бил през октомври миналата година и едно от условията е било да се обявят предварително обществените поръчки, свързани със самото проектно предложение, такива клаузи не са включени.

Г-н К. Гълъбов предложи по темата за отоплителните уреди едно изказване, реплики, дуплика и се приключва.

Г-жа Е. Ангелова отбеляза, че тази програма, както се вижда е отбелязан като най-големият фактор за намаляване на емисии, така че си заслужава да ѝ се обърне достатъчно внимание. Последно 35 милиона или 45 милиона е цялата програма, тъй като има голямо значение?

Също така 10 000 са бройките за първия период, при положение обаче, че програмата е за 70 милиона. Това не е само инфлационно свързано и защо се случва това нещо?

Все пак, тъй като ние няма как да се погледнат всички договори, наясно е, че ги има в системата, но помоли да се пусне като допълнителна информация към комисията по договорите осреднени на уред? Средна стойност за печка на палети, средна стойност за климатик, на база на сключените договори и средна стойност за останалите възможности за уреди?

В отговор г-жа Н. Бобчева каза, че общата стойност на проектното предложение е 44 млн. лв., а 34 млн. лв. са стойностите на инвестиционните мерки. Всички други са съпътстващите: информационни кампании, управление на проекта и всичко, свързано и подобни неща.

Колкото до договорите, няма проблем да бъдат предоставени. Те може да бъдат извадени и от сайта. Те са публични, има ги в системата ЦАИС, могат да бъдат извадени оттам.

Г-жа П. Терзирадева помоли да се уточни за информационната кампания. Какви опити са правени за информационни кампании, освен съобщения на сайта и в читалища. Наистина, всъщност обмислен ли е вариантът за хора, които да обикалят по домовете и въобще това реалистично ли е като опция?

В отговор г-жа Н. Бобчева каза, че ще започне с отговора, госпожа Гълъбова ще довърши, ще разкаже как е било в самото начало, тъй като тя е участвала в подготвителната фаза на проекта 2019 година.

Да, в самото проектно предложение е заложена възможността всяка една районна администрация да има конкретен експерт, който да се занимава с това. Така е и в стария проект. Тоест, на място има човек, който има ангажимент да върши тази работа и на практика да обикаля, да говори и да се среща с хора, да агитира на място. Това е нещо, което се ползваме и

по проекта LIFE. Във всяко населено място има човек, който да върши дейности на терен и да говори.

В допълнение г-жа Р. Гълъбова каза, че по проекта, който е по програма „Околна среда“, той като стартира 2019 г., информационната кампания всъщност започна 2020 г. и по проекта са били заложени 54 информационни срещи във всички райони по две, а в по-големите райони по три – това са „Кремиковци“ „Панчарево“, „Нови Искър“, предвид броя на населението. Тези срещи са проведени и допълнително поради интереса са направени още 14 срещи заедно с експерти по отопление, вентилация и климатизация, за да могат да дават насоки. Трудностите, които тогава са срещнали са продиктувани преди всичко с ковид. Точно тогава започна тази кампания. Хората не се искали да идват в читалищата, за да могат да се провеждат кампаниите. Имало е домакинства, които са си взимали отпуска, за да дойдат този ден на информационните срещи. Комуникациите са се провеждали по телефон.

По проекта е предвидено и посещение от ОБК експертите, от домакинствата на място, но пак поради ковид това не се е случило във вида, в който било заложено да се случи по проекта и са се провеждали тези комуникации пак по телефон каква е изолацията на жилището, какво е енергопотреблението, за да може да бъдат насочени какъв точно да бъде отоплителният уред. Много от домакинствата не се били ориентирани съвсем точно каква мощност да бъдат. Някои от уредите са били преоразмерени, смятайки, че махат котел 24 киловата, да вземат пелетна печка 24, но тя не съответства и след това в процеса на подмяна вече, когато е избран изпълнителят и на място слага уреда, се вижда, че той е преоразмерен, минава се през етап допълнително споразумение за промяна на мощността на уреда и това забавя в някакъв момент процеса. На мнение е, че вече и домакинствата са се ориентирали по-добре.

А в новия проект е заложено това да се случи през „Техническа помощ“, тоест ОБК експерти на място на домакинствата да посетят, на място да се подбере уредът, вече да се подготвят документите за сключване на договор и цялата тази информация вече да бъде не толкова в районните администрации внесена да се събира, тъй като там колегите не са ОБК експерти, които събират документите, а на място, това би трябвало вече да даде по-голяма конкретика и точност и при избора на уред. На място да консултира домакинството точно за неговото жилище, кое би било най-подходящото. Това е заложено за новия проект.

Г-жа А. Стойкова каза няколко думи по отношение на самата програма за подмяна на старите печки с нови и по отношение на информационната кампания, която е трябвало да се осигури и да се осъществи по самата програма.

Доколкото си спомня, на едно от първите заседания на комисията, след като бе вече ситуирана се засегна тази тема и лично е коментирала проекта за подмяна на печките. Именно с това, колко е било трудно да се стигне до отделните хора и до отделните домакинства, защото да се осъществи един такъв мащабен проект, който касае всички домакинства, които използват дърва и въглища за отопление, да влезеш в дома им, буквално да им вземеш старата печка и да я замениш с нова не е никак лесно. Защото винаги при такива проекти започват да се ширят и страхове на хората. Това е напълно разбираемо. Затова целия сложен този процес е извървян от столичната администрация, разбира се, подпомогнат от общински съветници, които при желание подпомагат този процес.

По програмата са проведени две информационни кампании в район. Първият етап, първите срещи с хората точно преди ковид кризата, като е взела участие и района то който е, но малко след това идва и ковид кризата. Водени са разговори с хората двуразово. След това, се съобразяват нещата с ковид мерките.

Г-жа А. Стойкова отбеляза, че тя госпожа Радева са били инициатори в няколко района за допълнителна информационна кампания, защото като общински съветници ако имат конструктивно отношение към темите на деня за град София, всъщност трябва да има активност, не само да се задават въпроси, а напротив, когато има желание да се помага.

Г-жа А. Стойкова каза, че лично е организираща района където живее, във всеки един квартал именно такава информационна кампания плюс информационна кампания дори във Факултета. По подобен начин останалите колеги, които са имали желани, са го направили.

Така че са положени много усилия. Хората са повярвали в проекта и в програмата, видя се колко хора са си сменили уредите и са доволни и всъщност това е най-голямата реклама.

Много клипчета по телевизиите, по радиата. Много интервюта са осъществени пак по радиа и по телевизии с цел да се разпространява този проект, и оттук нататък ще бъде по-лесно.

Но програмата за качеството на въздуха не е само програмата за печките. Да, тя е много мащабен проект и е важен за всички хора и за всички домакинства, които да си повишат качеството на живот, но програмата всички знаят, че се касае секторни политики. Едните са свързани със зелената система – развитие, изграждане. През изминалите години има нови паркове, които вече се ползват много сериозно от гражданите и парк „Възраждане“ и линейния парк на площад „Македония“. Има, разбира се, залесителни дейности. Съвсем наскоро продължи новата гора 3 в Абдовица за зелени пространства и зелени пояси по периферията, което е изключително важно.

Разбира се, една от най-новите програми за облагородяване на калните петна, която бележи голяма подкрепа сред районните кметове и тя трябва да бъде продължена, защото буквално променя качеството на живот в различните райони.

Тук са транспортните мерки, за които също ще се говори може би след малко. Има най-мощното обновление на градския транспорт, на транспортната инфраструктура, качеството на обслужване към гражданите е много по-високо, отколкото преди десет години, развитието на метромрежата. Инфраструктурните проекти, които също са част от тази програма и са свързани с развитие и разширение на вътрешните рингове, на профилиите към Околовръстен път, което също е от значение за облекчаване на трафика в центъра на града.

Информационните ни кампании са насочени към подрастващите: детски градини, училища, университетите. Посетени са всички детски градини и да се говори за екология по подходящ за тях начин. В училищата също се развиват различни проекти, включително „Моето зелено училище“, „Моята зелена детска градина“. Над 5000 дървета са засадени там през последните години, над 12 000 храсти. Най-новата програма, свързана с адаптация към климатичните промени, това са климатичните хъбове, които се започна да се изгражда в няколко вече училища в различни райони на София.

Осъществени са така наречените зелени острови в няколко университета, с което се повдига темата и сред студентите, които са вече много по-осъзнати, показваме им се какво значи отношение към природата как отпадъците трябва да се превръщат в ресурс и много, много други мерки в тази програма.

Припомни също така че програмата е дискутирана и е одобрена с научните среди. Има със заповед на кмета програмен съвет, има със заповед на кмета два научни съвета, които са постоянно действащи – за въздуха и за климата. Няма представа дали новото ръководство на Столична община има желание и разбира се, мнение да продължи работата с научните среди, защото по време на управлението на ГЕРБ и особено през последния мандат се показва огромно сътрудничество с научните среди и Софийския

университет, Лесотехническият университет и Минно-геоложки. Така че се показва, че научните среди трябва да са част от дейността и от плановете за бъдещото развитие на Столична община и се надява това да продължи.

Всичките тези въпроси, които колегите поставиха за печките – доста въпроси, информационна кампания, всичко това се постави, и миналия път и по-миналия път. Говори се за данни за печките. Имали са някакви претенции за бюджета. Тези въпроси да се поставят писмено, да получи писмена информация и когато се влезе в комисия да се обсъжда, а не в момента да си водим записки и да изчисляваме: това плюс това е това, а вече да има отговора на госпожа Бобчева и по този отговор вече да дискутираме.

Освен това, гласува се на извънредно заседание да се коментира годишният отчет. Разбира се ГЕРБ-СДС бяхме против, защото той вече е приет в сесия на Столичен общински съвет и още миналия път се изказа мнение и сега ще го повтора, макар че точката е записана, че ще коментираме комплексната програма, което пък още повече задължава като инициатори на това нещо, защото да коментираме един такъв основополагащ стратегически документ, който е доказал своята ефективност с данните, които се отчитат, всъщност означава, че трябва да се продължи и да се надгражда.

Аз не вижда внесени предложения за надграждане на политиките, свързани с качеството на атмосферния въздух, не вижда никакви предложения - само въпроси, въпроси, въпроси. Тези въпроси може да станат и в една работна среща и да се изяснят всички тези неща и да се разбере какво е свършено, как е свършено и как да продължим да го вършим а не да се свиква заседание, в което да се поставят пак същите въпроси, без визия с нещо конкретно и входирано предварително. Защото така се работи, колеги, така се управлява. Има визия, внася се доклад или някакво становище или предложение и се дискутира. Така се работи, защото в

случая се слушат едни и същи въпроси точка по точка. Това е поредната комплексна програма с над 80 мерки и дейности. Няма как да седи тук три денонощия и мярка по мярка да се обсъждаме и да се задават въпросите. Като общински съветници, трябва предварително да се пише домашното.

Г-н К. Гълъбов даде думата за реплика на г-жа П. Терзирадева.

Г-жа П. Терзирадева каза, че това изказване е абсолютно излишно.

Първо, въпросите въобще не са същите. Истината е, че до момента относно отчета и комплексната програма беше така нареченото политическо говорене, а днес са на комисия с абсолютно конкретни въпроси.

Другото, което е – програмата за печките, както и г-жа Ангелова каза, според отчета е 98% от намалените фпч емисии идват от програмата за печките, тоест също нормално е да се обърне повече внимание към нея. И гледайки отчета, има доста други малки неща, които са по-притеснителни, но следва и те да се обсъдят.

Това, че до момента са работили по начина да вкарват предложения без никакви анализи и без никаква предварителна информация, обаче имат желание да променят подхода.

Предложенията ще са на вниманието на СОС още тази седмица. Въпросът е, че може да отправят въпросите си към госпожа Бобчева, но истината е, че тя е тук буквално от пет-шест месеца, тя не може да отговори на всичките въпроси. Така че апелирам наистина да продължим дискусията с конкретни въпроси.

Спомена се и зелената система. В тази връзка би искала да се обсъди и новата гора и другите мерки, които са предприети по залесяване, всъщност какъв процент е захващането на дръвчетата, има ли притеснения в тази връзка, защото всички са наясно с проблема с фиданките в София.

Спомена се програмата за калните точки. Там също би искала да се обсъди каква е причината от 2020 до 2023 г. с цената на квадратен метър

от 33 лева да отива на 138 лева – от 2020 г. до 2023 г.? Това е твърде малко време, а разликата е доста голяма.

За калните точки програмата 2020 г. е била 33 лв. на квадратен метър, а за 2023 г. е 138 лв. на квадратен метър.

Отново за зелената система има мярка за изграждане на пет микропарка. Там например е даден конкретен парк Мокренски проход. В момента, има немалко проблеми с него най-малкото защото теренът е отреден за училище.

Какъв всъщност е планът на този парк, защо въобще се прави там парк, временен ли ще бъде? Денивелацията е 40%, проектът е абсолютна скандален. Ще се коментира и транспорта. За строителство също има конкретни въпроси.

Реплика на г-жа Е. Ангелова отбеляза, че още тази седмица ще вхидират доклад за промяна на текста за оперативните мерки за въздуха.

Другото, което искат да се коментира след края на тази среща, е ревизия на тази програма КАВ, тоест, минал е половината от периода, да се види кои от мерките изобщо не са започнати, защото има такива. В крайна сметка това трябва да се ревизира. Ако сега тепърва за неща, които е трябвало 2021 и 2022 г. да се правят и сега тепърва се търси финансиране, тук очевидно има някакъв когнитивен дисонанс. Няма никакъв шанс тези неща да се изпълнят до 2026 г., като не са изпълнени в първия период.

Така че апелира имайки предвид, че двата най-важни документа – единият е докладът за оперативните мерки, другият е програмата КАВ. По първия ще предложат ревизия, като се надява да се подкрепи. По втория много се надява да се обединят всички заедно с програмния съвет. Естествено това не е работа само на комисия по околна среда, но тази програма може би има нужда от ревизия, да се види докъде е стигнала.

И в допълнение на казаното и от г-жа Терзирадева, отново по енергетиката иска също да се обърне внимание на филтрите. За нас идеята на това заседание е да изясним въпросите.

Ефективното управление е да зададем въпроси, и то ключови. Въпросите няма да бъдат по всичките 80 мерки, но има някои, които са очевидни противоречия в това, което е отчетено.

Г-н К. Гълъбов даде думата за Дуплика на г-жа А. Стойкова.

Г-жа А. Стойкова каза, че е изключително добронамерена и конструктивно настроена към тази тема, която е много важна за града, за всички, защото въздухът, който дишаме, е за всички. Най-важно е, че работим по поредна програма за качество на въздуха и тази програма дава резултати. Нека да припомним, че за пета поредна година има в норма средногодишната норма на ФПЧ и за първа година броят в годината са вече под 35 за всички станции. Но колежката каза: стига предложения без анализ. Самата програма за качеството на въздуха е с включен анализ на различните мерки и на базата на това предложение, и то анализ на база на дискусиите с научните среди.

Спомена се, че госпожа Бобчева не може да отговори, защото е отскоро. Госпожа Бобчева е заместник-кмет направление „Екология“ и тя има всички механизми на цялата администрация, която е тук не от вчера и не от днес, така че може да отговори на всичко, стига да ѝ се даде нормалното време.

Ще направите анализ на цени квадратен метър кални точки. Първо, калната точка е всяка сама по себе си едната кална точка иска само затревяване, другата кална точка иска и пейки, третата точка иска и паркове само. Нека да се опита г-жа Бобчева да осредни и да каже дали правилно са изчислили.

Споменаха за зелената система, Мокренски проход, защо, така или иначе. Нека администрацията да каже какво мисли - ще се прави ревизия

на програмата, няма нищо против, но нека да стане по такъв начин, по който всички да сме запознати предварително, да се изиска някакъв анализ, да изискват някакви резултати, те да се входират предварително и вече да се говори по същество. В момента тук да се задават едни въпроси, които г-жа Бобчева си записва, защото тя няма как да отговори на всички веднага, а това го правеше и миналия, и по-миналия, и още поминалия път. В този смисъл е забележката.

Иначе по същество е съгласна да се надгражда. Ако има други идеи, които са по-качествени, по-смели, по-амбициозни, ще ги подкрепи, защото въздухът е важна тема. Изискванията на Европейската комисия и на Световната здравна организация непрекъснато се засилват и трябва да се направи така, че тези резултати, които са постигнали през изминалите години, всъщност да ги задържим и да отговорим и на новите изисквания.

Г-жа Н. Бобчева отбеляза, че "Топлофикация София" е внесла официалното предложение в РИСВ. Към момента няма становище и се търси финансиране в резултат на проекта, но за другите въпроси, да, зелената система също е важен фактор. Това е и другият проект, по който ще се работи през тази година и това са зелените мерки за чистота на атмосферния въздух, а водещи ще бъдат колегите от „Зелена система“ и крайният срок за подаване на проектното предложение е месец септември.

Консултирали са мерките и действията, площите с районните администрации и в момента тече процес, в който се прави преглед кое е подходящо за самата програма, какви са условията, които трябва да следва да отговарят самите площи, тъй като има изисквания да са само общинска собственост, не може в частни имоти и т.н., работи се и по това. За Мокренски проход, доколкото е наясно, това е проект, който е избран с гласуване с гражданите, има граждански комитет, който го е предложил. Финансирането е по програма „София избира зеленото“, нали така? Думата информация е абсолютно правилна. Провела е среща, направена е

специално среща за изпълнението на всички забележки, които има инициативният комитет за изпълнението на проекта. Абсолютно всички забележки към момента са отстранени и на практика дейността е приключила. Предстои въвеждането в експлоатация на самия парк и издаването на акт 16.

Въпросът беше, че там в съседство имаше и други терени. Плюс това имаше и опасност от съседния терен, че се извършват други дейности. Гражданите си имаха тяхно си предложение и много държаха този проект да бъде реализиран. Той е вече стартирал и са инвестирани достатъчно усилия, средства, занимание и самият парк вече е пред откриване, а и самите граждани го използват. Инициативният комитет планира да участва и в официалното откриване на този парк - за Мокренски проход става въпрос и те желаят наистина това да бъде зелена площ, харесват този проект и желаят да бъде разширен с кучешка площадка и с други съоръжения, които могат да бъдат изградени в съседство. Включително е имало и предложение за обособяване на зона за паркиране в съседство.

Споделя това, което самите граждани са споделили по време на срещата, но доколкото обаче паркът е направен и по-скоро по-добре да бъде ползван; така или иначе, той е направен.

Г-жа Е. Ангелова помоли да се каже за филтрите ако може отново, тъй като при мярка 1, 10 и 15 показателят за напредък е просто брой, без да е установен броят. Нека като се слагат показатели за напредък да има конкретен брой колко да е целта.

Тук отново въпросът е колко е била целта, тъй като има пак ретроградно: 2021 г. толкова са направени, за 2022-2026 г. има предвидена стойност. Няма данни какво се е случило в периода 2022–2023 г. Ако може това да се уточни.

Целите – тук също има голямо разминаване. Очевидно за една година може да постигнем 500 бройки. Защото тогава за четири години са

заложени общо 1000 бройки, след като за една постигаме 500? Тук не може да разбере точно каква е логиката. Ако да се каже за 2022-2023 г. какво е било монтирано.

Също така тези 6 милиона, въобще всички цифри, които седят като индикативен бюджет в тази програма, предвижда ли се тяхната ревизия предвид, че голяма част от мерките изобщо не са започнати? В момента седят тези бюджети, които не знаем, първо, доколко към днешна дата са реалистични, изобщо трябва ли ни тези бюджети, откъде ще ги намерим, каква част от тях вече са изразходвани?

За някои от мерките има отчет, но по никакъв начин не е казано дали този бюджет остава същият, променя ли се под някаква форма. Ако ще планираме нещо, трябва да знаем какво се случва. Тоест, тези 6 милиона предвидени, те са предвидени за тези 1500 бройки, така ли е? Тоест, това излиза средно около 4000 лв. на филтър с доставка и монтажа? Или тези 1500 бройки са нещо различно?

Същото предполага, има отново в ЦАИС може да се видят договорите, но може ли да се каже средна цена на филтър с доставката и монтажа колко излиза? Дали излизат тези 4000 или излизат всъщност по-малко?

В отговор г-жа Н. Бобчева в отговор каза първо за филтрите. Всъщност филтрите са били използвани като средство, преди да стартира самата програма в подготвителната и фаза и на практика са изпълнявани като действия до 2020 г., нали така? Има монтирани, по спомен 542, тоест със самия старт на проекта за печките на практика е преустановено и тяхното използване като средство, тъй като по-ефективно е да замениш самия отоплителен уред, отколкото да слагаш филтър. Това е била политиката на Столична община.

Предложената стойност е пределна и тя е максимално за целия срок на действие на програмата, и тя не е усвоена в цялост, ако това е

въпросът. По спомен, има един единствен изпълнител в България, чиято стойност е 3500 лв. на филтър, тоест реално е по-изгодно да сложиш уред, който да замениш, отколкото да слагаш филтър. Тоест, не е изпълнено на максимум това, което е заложено като цели и мерки.

Колкото до другите въпроси, това е идеята на междинната оценка, да видим кои мерки работят, какъв е ефектът от тях, какви средства има и респективно да се търсят източници на финансиране, било то европейско финансиране, било то чрез други източници, било то със средства от бюджета, национално финансиране или други възможности, които са налични и да бъде канализирано, в това да се постигнат резултати.

Г-жа П. Терзирадева попита за филтрите, понеже от отговора дойде също въпрос, свързан всъщност с идеята на тази мярка, доколкото е наясно, тя е използвана и за домове, които не могат да кандидатстват по програмата. Когато се счита, че документално им някакъв проблем за кандидатстване по програмата, защото в крайна сметка това е пасивно справяне с проблема - със сигурност не е по-добрият вариант. Въпросът е всъщност на тези филтри правени ли са проверки, знае ли се ефективността им, въобще носят ли някакъв резултат.

Относно трите дрона, които са закупени към Столична община, използват ли се въобще за нещо? Доколкото е наясно е подписан договор със Софийски университет за облитания. Договорът продължен ли е?

Последно в тази тема 22-та сензора, които също са закупени от Столична община. За тях в отчета има мярка за техническа поддръжка или нещо подобно за 66 000 лв. Тя в какво се изразява и защо толкова бързо се прави такъв тип поддръжка? Колко време е гаранционният срок, няма ли гаранция въобще? Колко е бил гаранционният срок? Иначе твърденията са – прави се ремонт за 66 000 лева? Добре, окей, поддръжка е, да. А тя е регулярна. Доколкото разбира това е регулярна поддръжка и самият факт, че регулярната поддръжка на четвъртата година, а гаранцията е до третата

година, говори доста за себе си. Но какво се случва с тези три дрона, закупени от Столична община?

Г-н К. Гълъбов даде думата за отговор на г-жа Бобчева.

В отговор г-жа Н. Бобчева каза, че по принцип хората си избират дали искат филтър или уред и по естествен начин предпочитат уред, само тези, които нямат възможност да влизат в условията на програмата за уредите, всъщност ползват филтъра. И това е най-вече, за да няма, надявам се от едни и същи средства да се получава двойно финансиране.

Колкото до дроните, не разполагаме с дроните, те са собственост на Софийския университет и са били наемни по договора от Столична община. Договорът е изтекъл и за момента не е подновен, ако това е въпросът. Те са наемани да. Всъщност мярката е формулирана така, но не са закупвани, а са наемани от Софийския университет за тази цел.

Г-н К. Гълъбов допълни въпроса. Предполага, че тази сума, която е отпусната, ще стигне за наем на дроните. Пита, защото за три броя – 150 000, това са три малки самолета.

В отговор г-жа Н. Бобчева каза, че има финансова отчетност към програмата. Тя може лесно да бъде проверена. Предполагам, че някои от нещата за да изглеждат така, за това са заложени индикативни суми, които са сложени в момента, в който програмата е била приета. Това не означава, че те са изхарчени или трябва да бъдат изхарчени, или някакво друго действие.

Г-жа Л. Радева поясни, че Ппо отношение на измервателните уреди е задължително през определен период от време за измервателните станции е шестмесечен, за сензорите също шест, но не е сигурна, но се извършва периодично калибриране – така се нарича този процес, и той е свързан с гарантиране точността на измерванията, така че тези суми не би трябвало, като казваме „поддръжка“, това е поддръжка, свързана с гарантиране точността на измерванията, тоест да не го приемаме като нещо,

което е излязло от действие или се е компрометирало като качество и технически показатели, а просто за да дадем тази гаранция на измерванията, следва да извършим и такава поддръжка, техническият термин е калибриране.

Г-н Ивайло Попов каза, че има няколко въпроса. Първите три въпроса са към мярката, която се обсъжда дълго време, а именно, за подмяна на уредите, като може би най-важната мярка в програмата или една от най-важните.

Първата, която се засегна, но не чу ясен и по-конкретен отговор дали има контрол или поне събиране на информация, дали домакинствата, които са получили вече уреди, след това ги използват така беше приета, че си остава като един не нормативен акт, а като един пожелателен документ. Много добра основа е за информационна кампания. Вижда, че са предвидени 600 000 лв. за тази мярка, а в отчета единствено са посочени публикации на сайтовете на Столична община, а мярката е информационна кампания. Въпросът ми е има ли информационна кампания, реализирана по тези теми извън сайтовете на Столична община?

Последен въпрос, става въпрос за измервателната система, нещо изключително важно. Столична община използва ли собствената си измервателна система и как, прави ли анализи на база на собствената си измервателна система и въобще защо е въведена и за какво се ползва?

В отговор г-жа Н. Бобчева каза, че да, Столична община прави анализ на собствената си измервателна система и също разглежда допълнителните станции, с които разполага. Говори за тези в Требич, Бусманци, и тези с 22-та сензора - редовно се следят.

Колкото до правния анализ за битовото отопление, такъв е възложен на Центъра за изследване на демокрацията. Срокът, в който трябва да бъде предоставен, е край на месец април и той е свързан с всички правни действия, които са необходими и правни пречки за въвеждането на зоната

за ниски емисии за битовото отопление. Така че се очаква да бъде предоставен, за да се види какви ще бъдат съветите, препоръките и какво трябва да се направи.

Колкото за дима, че е представено в МОСВ, нямаме обратна информация от МОСВ за действия, които са предприети от тях.

За мониторинга на домакинствата, всъщност контролът върви по две линии. Първата линия е иницирано както в рамките на проекта и неговото изпълнение, посещение на място по целеви извадки, така има и специална заповед към инспектората. Инспекторатът ще ги проверява. Също така има и годишна профилактика на тези уреди, тъй като в първите две години от придобиването им те продължават да бъдат собственост на Столична община. Всъщност се получава обратна информация от самите фирми или оператори, които казват, тоест тези уреди се ползват или се не ползват. Така че по две линии върви това.

Наистина е много важен този контрол и мониторинг. Но към момента няма получени забележки при проверката, която беше извършена на място и от колегите от оперативната програма.

За информационните кампании, новият проект, който е подаден, всъщност се основава на социологическо проучване, което е извършено през миналата година, което касае нагласите на гражданите. Отговара защо са 10 000 домакинства. Толкова са идентифицирани като възможност от това социологическо проучване. Столична община може би е едно от нещата, в които изостава, са самите информационни кампании и очакват да се проведе дебат как да бъде насърчено това и по какъв ред да се достигне до гражданите и какво всеки един може да даде за насърчаване да се случи това на място и в този процес.

Предвидените средства са общ бюджет което не означава, че трябва да бъдат изразходвани всички. Но поне означава, че има предвидени средства, които могат да бъдат използвани.

Г-жа А. Стойкова допълни г-н Попов, който се интересува и постави въпроса за 22-те станции, които са монтирани в района на Столична община. Първо да припомним, че те са по проект RDINX, тоест с европейско финансиране. Местата, където да са разположени локациите, тези станции са съгласуване с географския факултет на Софийския университет. Заедно с двете автоматични станции и едната мобилна, които също са собственост на Столична община, всъщност се отговори на потребностите на гражданите към онзи момент да имат по-голяма информираност какъв е въздухът в различните точки на Столична община. Преди колко години се монтираха, всъщност дебатите и дискусиите за въздуха са от 2019 г., все още имахме повече дни с превишения на замърсяване на въздуха с ФПЧ, имаше много дискусии с гражданите, те са посещавали комисиите на Столична община, специално Комисията по екология. И всъщност по този начин се отговори на потребностите на обществото да има допълнителни високотехнологични станции, които да дават допълнителни информации. Всъщност на специализирания сайт на въздуха, който също има на електронния портал на Столична община, който се поддържа ежегодно, е събрана цялата информация като данни от всички видове измервателни уреди и всичко това е направено с цел хората да бъдат информирани.

Но припомни, че тези 22 станции са в отговор на потребностите на гражданите и въпреки, че към онзи момент е имало отклонение само със стойностите на ФПЧ се заложи и останалите показатели да се следят, въпреки че те бяха и са вече в норма, но наистина всъщност данните трябва да са колкото повече, толкова по-добре.

Г-н Ивайло Попов от „Екологично сдружение за земята“, отбеляза, че е хубаво, че Столична община използва собствената си измервателна система, защото всъщност ако се погледнат данните за миналата година, ще видим, че има превишение на средногодишните норми на азотен диоксид,

което е сериозен подценен проблем. Но не получи отговор един въпрос и на други два мисля, че стана смесване.

Единият въпрос беше защо няма в отчета отчетени спестени емисии за мярка 1, както е зададено като индикатор?

После стана объркване за законното основание МОСВ. Те бяха два въпроса. Едната мярка е иницирана в предложение до МОСВ с промени в час с цел въвеждане на процедура за контрол на дима. Затова бе отговорът, че всъщност с колегите от програма за достъп до информация в момента се работи по това. В отчета е записано: мярката е изпълнена. Тоест отчетът не е коректен в това отношение.

Другият въпрос беше: има заложен мярка да се въведе задължение или изискване, както казва текстът, а гражданите, които използват твърдо гориво, да се регистрират в специално създаден регистър. В отчета пише, че няма законово основание за въвеждане на такова задължение. Въпросът бе има ли правен анализ за това, че няма такова законово задължение, направено ли е, подготвено ли е предложение за въвеждане на такова и евентуално ако е подготвено, дали е представено на депутати и така нататък.

Г-жа Н. Бобчева в отговор каза, че всъщност Столична община си има много добър регистър на всички, на които са сменени самите уреди. И те разполагат с такъв, но той си е само за собствени цели.

Г-н Ивайло Попов каза, че става въпрос за регистър на всички граждани, които се отопляват.

В отговор г-жа Н. Бобчева каза, че още в началото обясни, че за момента няма такъв регистър. Да, но няма как да задължим гражданите, това е въпросът. Така е написано, така е прието през 2020 година.

Г-н Ивайло Попов попита, защо да не може. Защото може, толкова неща задължаваме гражданите, защо да не може да ги задължим да се регистрират?

Г-н К. Гълъбов допълни, че след като те имат желание да влязат в тази програма, това може да бъде достатъчно основание да бъдат контролирани в периода на мониторинг. Така че не може да има причина да не се допуска контрол и т.н.

Г-н Иван Петров отбеляза, че по този повод това би искал да въведе една информация, както и на г-жа Бобчева, така и на общински съветници. Като общински наемател и когато започна програмата за подмяна на горивните устройства и преди четири е бил първият, когато е възразил защо гражданите, които са общински наематели в сгради, където има условия и единствено условия за отопление с дърва, защо не са включени в програмата. Тогава бе обяснено, както от Министерство на околната среда и водите, така и от Столична община, че това е европейската програма, тъй като общините не могат да използват имотите, които са за жилища, тъй като би се смятало, че това е държавна помощ.

Сега научавам тук нещо, което е твърде различно, а може би да е провокирано и от части от въпросите, защото е водил преписка за дискриминация.

Но за общинските съветници би искал да каже: сега, както предстои т.н. оперативна програма на Столичния общински съвет е на мнение, че няма да е трудно, това да бъде вменено както и всички останали неща, за общинските наематели или администрациите на съответните райони автоматически да направят такъв списък, което би улеснило информацията, която би била интересна за обществеността.

Това е, което казва, че администрацията на Столична община в лицето на районните администрации може да изготви и такъв списък за тези имоти, за да бъде в пълнота тази информация.

Отделно трябва да се намери подход и за гражданите, които живеят в общински жилища, да бъде намерен механизъм за осъвременяването на така наречените горивни инсталации или подмяна.

Г-жа Н. Бобчева отговори накратко. Проблемът е, че самата финансираща организация, оперативната програма не позволява на гражданите, живеещи в общински жилища, да заменят уредите си. Предполага, че г-н Петров го знае, защото има доста дълга преписка с него и в самата община, и в самата оперативна програма и няма как това да се избегне, да се избяга от правилата - такива, каквито са в настоящия момент.

Г-н И. Петров каза, че това бе целта. Ясно изрази, че има спънка от европейската директива, но тъй като информацията, която е необходимо за обществеността, тя включва всичките хора, които използват горивни инсталации. Така че в частта на общинските наематели, за този списък не е никакъв проблем общината да го създаде чрез районните администрации, тъй като знаят във всяка една локация на всяко едно жилище къде се намира и кой живее и с какво се отоплява.

Г-н Борис Борисов гражданин на 80 години възраст. Първо, тази програма не е реална. Защо?

Отнася се за Кремиковци и за всички квартали около София. А София? А самата София? Затова казва, че тази програма не е реална.

Второ, във връзка с това, което има – различни точки да проверяване какъв е въздухът и т.н., какви мерки са взети? Само проверяваме, гледаме: има, въздухът е замърсен, уведомяваме гражданите; а какви мерки се взимат? Никакви. Ако се качи някои на Витоша горе да види, София не се вижда. Навремето София бе с по-чист въздух.

Има програма и има една молба или нещо като съвет. На световно ниво се говори много за преустрояването на самите градове. Тоест, в „Младост 4“ където живее, там е блок до блок – няма въздух. Ако има разстояние между блоковете, разстояние в което да се движи самият въздух, това ще прочисти въздуха; друго няма да е. Така е. А блок до блок, минава въздухът, той блокира – става въпрос, течението, което става, блокира фактически въздуха.

Като съвет ако може да се спре застрояването на София. От цяла България дойдоха в София. България няма да бъде само София.

Г-н К. Гълъбов предложи тази забележка да я отнесе към комисията по архитектура.

Г-н К. Гълъбов отбеляза, че се преминава към мерки в сектор „Транспорт“. Даде думата на г-н Иван Николов – Директор на Дирекция „Транспорт“.

Г-н И. Николов – директор към дирекция „Транспорт“ към СО, каза, че е готов да отговаря на въпроси. Всичко което е изброено в комплексната програма са 19 мерки в сектор транспорт, като пет от тях са изпълнени.

Всички други са в някакъв процес на изпълнение, някои са още в много ранен етап, търся и финансирането. По-конкретно, ако има въпроси ще отговаря на въпросите към тях.

Г-н К. Гълъбов предложи тогава да се премине в режим въпроси и отговори.

Г-н Д. Димитров отбеляза, че доколкото е запознат трябва да има план за инвентаризация на емисиите. Може ли да се каже докъде е стигнало и работи ли се по този план, или не?

Г-н И. Николов каза, че на този въпрос няма да може да даде отговор. Като цяло не е запознат дали има такъв план, дали се реализира. Дали това е било към дружествата, или обобщавано от ЦГМ за този план няма информация. Ще провери, ако трябва. В такъв вид, когато не може да отговори на определени въпроси, може би наистина писмено ще се отговори на въпросите, които са към ресора, тъй като все пак представлява дирекция „Транспорт“, но тук вътре са както предприятията, така и други дирекции, които отговарят.

Реплика на г-н Д. Димитров попита само още едно нещо, просто ако имат нова информация, софтуерът за контрол на нискоемисионната зона, какво става с него, докъде е стигнал, има ли го, няма ли го, работи ли?

В отговор г-н И. Николов каза, че относно софтуера е имало проблем. Този софтуер горе-долу от миналата година от лятото върви по процедури и стигна до ВАС. ВАС излезе с решение, което отмени решението на КЗК, а на КЗК беше отхвърлено и трябваше буквално процедурата да започне от начало. ВАС го отмени. Като цяло в момента колегите в другата дирекция работят за сключването на договор, подготовката. Тъй като е дълга процедурата, тепърва са на оценка на техническите предложения, които има, тоест тя е спряна още на етап обявяване на процедура. В момента те трябва да реализират, тоест, да отворят техническите, да се разгледат да се оценят.

Този софтуер като цяло по много от мерките, които са дадени е основен за да може да се реализират и други от мерките, както въвеждането на контрол за тежкотоварното движение в първа и втора зона, тоест в зона център и зона първа, горе-долу те припокриват и нискоемисионната. Също е необходим този софтуер както и за автоматичното издаване на съответните разрешителни. Това е още една мярка, която е въведена в програмата и е необходимо този софтуер да заработи. По принцип са търси готово предложение не се търси някой да разработва ново. И това са големи фирми, които го предлагат това нещо, което се е предлагало на други места, това се е търсило – готов разработен продукт, който да внедрява много от изискванията на нискоемисионната зона, както и на всяка една зона, която е въведена.

Г-жа Е. Ангелова попита няколко неща. Ако може само да потвърди колко струва софтуерът за нискоемисионните зони, тъй като се каза, че е свързано и с други мерки и кога се очаква да приключи цялата съдебна част. Всъщност ще може ли от следващия сезон да се разчита на софтуер? Това е първото.

Другото е транспортният модел. Това е едно нещо, което вече се превръща в химера в администрацията на СО. Трябвало е да се случи 2021-

2024 г. Това е мярка 81. Пише че сега се кандидатства за финансиране тепърва. Може ли да се поясни къде е този проект? Какво се случва с него, тъй като е транспортен модел и емисиите не можем да сметнем, общо взето, нищо не можем да направим.

Трето, изготвяне на нов генерален план за движението. Било е предвидено за 2021 г. Какво се случва? Минали са три години. Спечелен е проект. На какъв етап е този проект съответно?

Последно, тъй като е на мнение, че пешеходните пространства и велоалеите просто не трябва да се излагаме да ги коментираме, тъй като там очевидно нищо не е направено, затова последно за споделените велосипеди. Това е мярка 43. В момента има частна инициатива, така наречените съркъл, те си работят, даже разширяват в момента обхвата. Тоест има ли нужда общината да прави самостоятелен проект, какво се случва в момента с него и как се кореспондира с частната инициатива, която вече има пазар, има месечен абонамент и съответно си се действа там.

В отговор г-н И. Николов каза, че цената на софтуера е 2 400 000, който трябва да покрие нискоемисионната зона, въобще контрол и администриране.

За техническото, само цената е водещият фактор там. Доколкото е запознат вече са на етап, на който го разглеждат, така че тази година със сигурност софтуерът трябва да бъде активен. Още от лятото трябва да се тества самия софтуер.

Относно транспортния модел, това е една от мерките, която трябваше да я има може би преди още няколко години, само че за транспортния модел, както и за ГПОД-то винаги са търсили финансирането, тъй като това е последният генерален план за организация на движението от 2011 година. Сега вече има спечелен проект, проект LIFE, с който се финансира Генералния план за организация на движението заедно с

транспортния модел. Реално те ще бъдат, транспортният модел е част от Генералния план за организация на движение.

Проектът, както каза, е спечелен. Буквално от тази седмица има екип за управлението, както и координационно звено заедно с този проект и заедно с други общини в България, Стара Загора, Бургас, Русе, Велико Търново. Проектът вече е във фаза, в която се реализира, тоест започва работата по генералния план и по транспортния модел.

Относно велосипедите, отдавани под наем, да, това е мярка, която последното, което от много години се говори, беше за концесията на велосипедите. Няколко пъти беше разглеждана, но докато не се изчистят, тъй като там, доколкото е запознат все още се водят дела, има обжалване въобще на процедурите с избиране на изпълнител, няма как да се стартира процедурата.

Г-н Д. Петров каза, че има един допълнителен въпрос относно развитието на обществени велосипеди. Подкрепя въпроса на г-жа Ангелова, има ли нужда общината да има собствена мрежа от велосипеди, които да фасилитира и да отдава под наем, или към настоящия момент частната инициатива, която така и така е започнала, задоволява интереса, който гражданите и гостите на София имат към ползването на споделени велосипеди? Дали има подобна информация за да се прецени кое е най-далновидното решение?

В отговор г-н И. Николов каза, че няма анализ на това, което се пита, няма направен за това, каква да бъде формата за отдаване на тези велосипеди. Това, което може да поясни е, че по подобие както се отдават и индивидуалните електрически превозни средства, тоест тротинетките, така и велосипедите могат да се предоставят в Столична община, тоест свободно може това нещо да се предоставя като услуга. Тоест развитието зависи от общината, от това, какви регламенти и нормативи налага на самото отдаване на този споделен транспорт.

Относно концесията е съвсем различна идеята. Това е възможност за поставяне на определени места на вело стойки, на които да има и реклама на тях. Оттам тръгна и идеята за самата концесия, за да може частник да поддържа цялата тази инфраструктура.

Дали е редно или не, това е модел може би на един наистина позадълбочен анализ, който към момента няма коя да бъде мярката, но все повече външни оператори искат да предоставят услугата за предоставяне на различни споделени превозни средства. Говорим тук до месец „Волт“ една от големите европейски компании отново искат да предоставят тротинетки, както и да навлязат с кафшиеринг в България.

Г-н Д. Петров каза, че би отворил разговора, естествено за темата да се направи анализ доколко споделените велосипеди биха имали търсене в София и доколко те са нужни, с оглед на няколко фактора. Първо, че голяма част от хората, които карат велосипед, в момента карат велосипед, имат собствен и доколко това нещо би било изгодно, а не да се инвестира в друг способ, с който да се ограничи замърсяването на въздуха. Тоест, тук просто да се отвори темата на последващия разговор с допълнително данни, така че да се прецени кое е най-удачното решение.

Г-н И. Николов добави нещо за да се изясни. По самия проект, който е по LIFE ,той е разделен на два етапа. Доста дълъг е проектът, като първата част е транспортният модел, а втората част е една доста обширна платформа, която да бъде като смарт сити платформа. Идеята е вътре абсолютно всички начини на придвижване да се обединят в тази платформа. Тоест, да се интегрират абсолютно всички тези услуги, които предоставят колела, тротинетки или друг тип споделен транспорт, да може да бъдат интегрирани към транспортната система на СО. Това е заложено на следващ етап. Така че, да, тук може би публично-частното партньорство все повече и повече се развива, тъй като все повече виждаме интерес от външни

оператори да започнат да изпълнява дейностите в Столична община на територията и въобще в другите градове.

Все по-малко се усеща това, че Столична община може да реализира нещо, тъй като е на мнение, че много по-напредничаво ще бъде, когато външни оператори идват с техния опит на нашата територия. И най-важното е общината как ще регулира този транспорт.

Г-жа Е. Ангелова каза, че е ясно, че дирекция „Транспорт“ не отговаря директно за това, но едно от многото притеснителни неща в този отчет, но все пак обръща внимание.

Проверките за паркиране в зелени площи, които са принципно вменени на Столичен инспекторат, но все пак трябва и нас да ни вълнуват, са общо 100 броя за цялата година. Това може би няма какво да се коментира, че 100 броя е крайно недостатъчно.

Може би е хубаво вече да влизаме или въобще да видим как ще работи този процес. Сега се казват тук едни неща. Може би колегите от ГЕРБ са прави, затова казваме тук едни проблеми, задаваме едни въпроси. Хубаво е да се види какво ще направим съответно с всички тези мерки.

В този контекст с проверките и с паркирането, тук със сигурност тези бройки трябва да се покачат. Всички, които живеем в този град са наясно, че има проблем с паркирането в зелени площи, въобще в кални точки и след това разнася мърсотия из целия град, създава абсолютно усещане за хаос. Обръща внимание, че като цяло повечето количествени индикатори в този отчет, когато ги има, тоест когато са предварително дефинирани изобщо, са доста неамбициозни, ще е хубаво на следващ етап и изобщо как ще се процедира с тази програма.

В началото се постави въпроса ще бъде ли тя ревизирана, трябва ли официално по някакъв начин да се поеме тази инициатива, който трябва да го направи програмният съвет, с участие на комисията ли, дирекцията ли само. Въобще как може да се надгради, тъй като има очевидни неща, които

даже без огромни финансираня, като 44 милиона за локални топлофикационни мрежи, които явно няма да намерим, тоест има и мерки, които буквално са въпрос на това, да си кажем: тези мерки са приоритетни. Тоест как бихме могли да вървим и в някаква посока на следващи стъпки, които бихме могли да си заложим в рамките на тази програма?

Г-н Е. Савов постави въпрос свързан с таксиметровите автомобили. Сподели, че проблема при тях е, че доста от тях са над 200, 300, 400 хиляди километра. Има ли статистика колко от тях са били спрени от движение, когато стават в един момент наистина морално остарели? Някои от тях са все още с картери, които биват махани, има чувството, че дори от веригите за бързо хранене слагат гориво, мазнина и т.н.

Така че има ли статистика колко от тези коли са реално извадени от пътната мрежа, или това е към ДАИ? Просто какво е положението с автопарка на таксиметровите компании? Защото има такива, които поддържат гори долу актуални автомобили, а има такива компании, без да ги назовавам, които са си наистина с морално остарели и на много километри?

В отговор г-н И. Николов каза, че по въпроса реално Столична община не може да регламентира какви превозни средства да участват в този вид превоз. Това е регламентирано в закона и в наредбата, която е към Министерство на транспорта. Доколкото е наясно, законът е променен преди няколко годни, като ограничението бе, че таксиметровите автомобили трябва да бъдат до 8-годишна възраст, от първа регистрация, сега го направиха 15. Самият таксиметров бранш, когато се правят събиранията тук, тъй като една от основните теми на таксиметровия бранш, обърната към Столична община, е регламентирането на цената на превоз, тъй като тя се регламентира от общинския съвет и всяка година, когато идват тук, тук идват големите компании, които те всички изразяват положителното

мнение, че това трябва да ес промени, да се върне тази година и да бъдат на по-малко години, тъй като наистина има и 15-годишни коли.

За съжаление СО не може да изпълнява какъвто и да е контрол, това е към ДАИ и няма справка. Имаме единствено колко разрешителни има в момента на територията – между 5500 и 6000 разрешителни, тоест това са активните разрешителни, които могат с тези автомобили, коли могат да изпълняват тази дейност.

Г-н Д. Димитров отбеляза, че в тези разрешителни имаме годината на регистрация на колите, тя е записана. На теория може ли да има данни колко коли са над 8-годишна възраст в София или не. Просто информативно.

В отговор г-н И. Николов каза, че всичко е до извадка или до възможността който има софтуера, да го направи автоматично. Иначе всичко трябва да бъде ръчно. Предполага, че има възможност за това нещо, тъй като при подаването на заявлението за изпълнение на таксиметров превоз, както и когато те се лицензират в Столична община, трябва да дадат абсолютно всичко на автомобила, като показателите, както и технически преглед – вътре е записана и годината на производство и към екологичната група, еко стандарт и т.н.

Г-н Ивайло Попов от Екологично сдружение за земята. Г-н И. Попов каза, че има един принципен коментар. Хубаво е, когато има заложи индикатори и ясно измерими, като например колко квадратни метра изградена пешеходна мрежа се е реализирала, да бъде отчетено в квадратни тези метри, защото това липсва в момента в отчета. Защото това позволява наистина измерване на ефективността на действията.

Същото е и за дължината на изградената главна велосипедна мрежа, но там по-малкият проблем е, че не са отбелязани километрите. По-големият проблем всъщност какво е реализирано или не е реализирано.

За довеждащата вело инфраструктура нещата са още по-неприятни, защото в отчета си пише: няма изградени обекти, но няма

информация защо не са. Тук е големият ми въпрос всъщност има ли настроения и реални намерения, включително и подплатени с бюджет в дирекцията да се промени рязко пагубната политика, която беше провеждана с години по отношение на вело инфраструктурата, защото ако така се третираме този вид транспорт, подозира, че по отношение на намаляване на замърсяването от транспорта мерките няма да бъдат много ефективни.

В отговор г-н И. Николов каза, че по първата част взема забележката, ще погледне точно за отчитането как е подадено.

За втората част, която е за вело трасетата, вело лентите, това по-скоро е пак казвам тъй като малко е разпределено между цели две направления. Едното е в Направление „Транспорт“, от другата дирекция, която се занимава и строителството.

Вътре в заложените мерки като цяло и инфраструктурата не може да взема адекватен коментар в момента да направя. Да със сигурност се развива. Постоянно се гледа развиване на тази мрежа и сега активно се разглежда развитието на тази мрежа. Тя е абсолютно важна, защото цялата пелерина на придвижването трябва да се промени.

Г-н К. Гълъбов допълни по отношение на изказването на госпожа Ангелова. Действително може би трябва да се върви в една такава посока, да се потърсят количествени индикатори, говори за цялата програма, количествени индикатори за това, кои параметри по какъв начин оказват влияние както на околната среда, така и като изпълнение и мерки, които дават възможност или отнемат възможност на определени дейности по какъв начин те влияят за опазване на околната среда, с какво допринасят и с какво вредят.

Така че би било добре, на базата на експертите, които ще работят към нашата група, най-напред да се направи едно събиране, за да направят цялостен анализ на програмата, да се види къде какво може да се въведе като

количествени параметри и на тази база след това, като политически групи да се помисли какво искаме да се случи в София в бъдеще.

Г-н Иван Петров каза, че иска да уведоми комисията, тъй като представителят на дирекция „Транспорт“ е наясно с проблема, който ще изложи. Той се състои в това: така плътно боядисани, местата за паркиране за хората с увреждания. Тук отгоре като се погледне, ще се види цялата тази площ от 15 кв.м. е плътно боядисана със съответния син герб, със силикатна боя. Първо, че в законодателството по стечение на обстоятелствата чл. 62 от Правилника за прилагане на Закона за движение по пътищата е отменен преди много години и поради тази отмяна съществуват наредби, издадени от Министерство на регионалното развитие, където се явява противоречие именно в този аспект, в закона, че съществуват, маркировката се осъществява само с ивици и със символи. Няма в законодателството плътно боядисване на определена площ, а в Столична община това се реализира благодарение на ЦГМ и така възприетата наредба, която е към Министерство на регионалното развитие.

Но между другото, тази боя, която закупува ЦГМ, е тъй като тя е предназначена преди всичко за асфалтови покрития, но при стечение на обстоятелствата в столицата, това е каменна настилка, която много бързо се отлющва боята, а вече на отлюспените люспи и минаването на транспорта, всичко това се раздробява и става онзи пълнеж, за който ние преди всичко говорим и най-често ФПЧ.

Така че уведомява за това нещо. Досега общината не е направила абсолютно нищо. Столична община в дирекция „Транспорт“ прехвърлят винаги въпросите да ги отговори ЦГМ, но те са търговско дружество и гледат да печелят от повече квадратура, тъй като става по-платежоспособно мястото за паркиране.

От тая гледна точка в този аспект трябва да се погледне по един нов начин, за да се спре дори и тази запрашеност в централната част на града, тъй като това са много паркоместа.

Между другото, хората с увреждания обикновено не са по-високи и някои са и в инвалидни колички, така че не е нужно от висотата на орлов поглед да се види, че има място за паркиране, тъй като надлежното паркиране и видеолизирането с вертикалната пътна маркировка е достатъчно ясно, видимо и разбираемо. Така че тази прекалена страст да угодим на някоя политическа сила да изглежда като Синя София, мисля, че не е нужно, особено в този (аспект), а и освен това синия цвят в европейската норма за хоризонтална маркировка не е приета за България.

Г-н К. Гълъбов попита дали г-н И. Николов ще вземе отношение. Г-н И. Николов каза, че не желае.

Аз бих могъл да взема отношение, но ако направим едно съотношение към количеството въздух, този слой боя, който се полага и направим едно съотношение, се оказва, че дори не се забелязва след петнадесетата нула. Не казвам, че не трябва да се спазват нормите, а че трябва да се дава приоритет на действително замърсителите на въздуха.

Г-жа Е. Ангелова каза, че би искала да се преговори като следващи стъпки какво следва след тази дискусия. Има молба относно документацията.

Като помоли като първо осреднените стойности по програмата за печките по уреди колко е било за климатици - средна стойност, колко е било за печка на пелети и т.н.

Също така като втора молба, писмено да бъде предоставена към комисията, изготвеният доклад от обследването на възможностите за изграждане на локални топлофикационни мрежи, това е направено. При финансирането вече има проблеми, при реализацията, естествено, но самият

доклад трябва да е готов, за да може с колегите в енергетика и експерти да се обсъди.

Също така е споменат химическият анализ на ФПЧ 10, което се прави заедно с НИМХ - ако го има, също ще помоли писмено да ни го предоставите към комисията. Това е относно писмената част. Също така и договорите или осреднената стойност.

Относно следващите стъпки, ще се радва да се обсъди как го правим, в какъв срок тази ревизия ще се прави. Предвид незапочнатите мерки. Въобще да се вземе някакво решение какво следва оттук нататък с тази програма.

Г-н Борис Борисов зададе въпроси. Първи въпрос. Преди години от IV-ти километър до центъра бул. „Цариградско шосе“ бе забранено за товарни автомобили и за мотоциклети. Това масово в момента се нарушава. Това е единият въпрос. Какво се мисли по този въпрос?

Вторият въпрос. Мотопеди, тротинетки и така нататък. Това е хубаво. Много чужди фирми искат да се настанят в България и в София. А във Франция, Париж, там кметът на Париж забрани за тези неща да се вкарват тротинетките и тези електрически колелета? Те го забраниха там, а тук се приема. Защо? Какъв е смисълът?

В отговор г-н И. Николов каза, че от IV-ти километър до Орлов мост е забранено движението на тежкотоварно движение. Към момента това е активно. Ако може да има нещо, това е до ефективен контрол.

Има друго нещо. Всички тези зони, които са забранени за движение за тежкотоварно движение, когато това тежкотоварно движение е относно извършване на дейност в самия център, се издават съответните разрешителни, които дават и позволяват.

Могат и да заобикалят, могат и да влязат оттам, зависи къде са самите дейности. Също пътува всеки ден по бул. „Цариградско шосе“ и не е забелязал тежкотоварно движение. Над 15 тона е забранено.

Може, разбира се, получава се объркване. Не един път тежкотоварно движение е влизало, задръства се в локала на Цариградско шосе точно преди Орлов мост. Случвало се е, да, но това са инцидентни и е всичко до контрол. Тази забрана е активна и към момента.

Относно тротинетките и забраната, която е в Париж, да. В Париж е забранено и в много други столици, да не кажа, навсякъде другаде няма такава забрана. Всичко е до това как ще се регламентира този превоз. Има вече наредба за това, как ще се регламентират всичките тези тротинетки и велосипеди, но всичко е до изпълнение и до това как този оператор бъде контролиран.

Към момента имаше вече въведена наредба, имаше няколко срещи, има подписани меморандуми как да изпълняват, има зони, в които тези тротинетки не могат да се движат. Във всичките паркове тези тротинетки са ограничени да има движение. Движението трябва да бъде с 5 километра в час, тоест да може да слезеш и да я буташ. Но пак казвам, това са ограничения, които даже те ги поставят софтуерите.

Г-н Ивайло Попов каза, че е изключително доволен да чуе, че се мисли за промяна на начина, по който се поставят индикатори и се отчитат индикатори. Това е една битка, в която сдружението води поне три програми за качество на въздуха. Като се стигне дотам, ще дадат доста идеи, но индикаторът, който трябва да е срещу всяка мярка, е спестени количества в тонове. Всичко друго е приказки за стотици мерки и стотици милиони за въздух, но може би празни приказки по някой път.

Г-н К. Гълъбов каза, че е абсолютно съгласен, така че този разговор ще бъде проведен на експертно ниво и след това в по-широк кръг.

Нека комисията да излезе с нещо към програмния съвет, да мине оттам и след това тук и въвеждане на индикатори, количествени за всяка една.

Г-жа Яна Георгиева- Директор на Дирекция „Климат, енергия, въздух“ .

Г-жа Я. Георгиева каза, че е необходимо и да има индикатори, комисии, които да бъдат числови, да могат да се мерят и да се отчитат, но за много от мерките ще трябва да се помисли доста добре какви би трябвало да бъдат тези индикатори, за да се не се окажат субективни и впоследствие да имаме проблем с тяхното измерване.

Относно това, което се каза и госпожа Бобчева каза на няколко пъти, че се планира тази година да се направи оценка на изпълнението на програмата, което би могло да се съчетае с усилията на комисията. На мнение е, че е много подходящо по средата на програмата да се сменят индикатори, да сменя всичко – после и самото отчитане ще бъде доста голям проблем. Трябва да започне подготовка по нова програма, защото 2026 г. не е толкова далече.

Само да допълни, че мерките в програмата могат да се развиват и тя не е застопорена. Нека да се върви, и смята, че от днешната дискусия излезе ревизия какво да се подобри, но актуализация на програмата върви през екологична оценка, обществено обсъждане, събиране на информация и това е една дълга процедура. Ще се стигне до етапа да се приключи изпълнението, ако се върви да актуализираме. Казвам го от опита, че предишната програма 2015-2020 г. имаше излязло предписание на РИОСВ да се направи допълнение по замърсител ФПЧ 2,5 и полиароматни въглеводороди и това отне две години, за да се изготви допълнението, да бъде прието и да се включи в програмата, тоест, мерките да ги актуализираме и да вървят с индикаторите, за които казват, с допълването, но самото актуализиране на програмата по начина, по който е заложено в законодателството, би било една малко по-тромава процедура, а по-скоро се върви в посока да изпълняваме реално нещата.

Г-жа П. Терзирадева допълни, че в крайна сметка идеята не е да променяме изцяло тази програма. В никакъв случай ясно е, че остана малко време до нейния край. Не е това идеята, но със сигурност мерките, включително и такива, които въобще не са били започнати и тепърва трябва да се започнат, трябва да се види дали е реалистично, че те ще бъдат реализирани до края на програмата. Както каза, г-жа Гълъбова, да идва следваща програма, съответно такъв тип мерки биха могли да влязат към нея или все пак да се случи някакво подготовка за тях, но не и същинската реализация.

За индикаторите абсолютно не е съгласна. Напротив, не е идеята да си върви по течението и да оставяме нещата така, както са. Ако има възможност да добавим нови индикатори, то нека се направи. Както вече се коментира, това е експертно, в смисъл, изключително експертно решение, така че и програмният съвет също ще иска да се изкаже. Със сигурност не е промяна на цялата програма, абсолютно не, но актуализация, ревизия на мерките за да се види дали всъщност нещо може да отпадне, или просто да бъде оставено за следващата програма.

Г-жа Е. Ангелова предложи до края на май месец да има следваща среща по тази тема. Може да е в състав програмен съвет. Остава на колегите да преценят какъв би бил оперативният формат. На базата на протокола на комисията и нещата, които ни вълнуват и с които са съгласни. На тази база да се проведе една първоначална среща, в която да се обсъдят тези неща. И вече там да се обсъди как ще се подходи.

До лятото е добре тази програма да бъде ревизирана и е абсолютно реалистично, имайки предвид, че както се каза, че просто някои мерки ще се обединят, други ще отпаднат, тъй като изобщо не са започнати. И може да се поговори и за индикаторите малко по-подробно.

Г-н К. Гълъбов предложи да се приеме чисто информативно, тази дата края на май, тъй като вече са повече експерти, отколкото членове на

комисията. Така че нека да се запише до края на май да има готовност. Приемаме среща, да. Да е си говорим пак същите неща.

С това приключва днешното заседание.

Следващо редовно заседание – на 23 април, пълна програма с всички доклади, които са влезли и по отношение на „София фест“. Аз ще поискам от нашите експерти към това заседание да има анализ на шумовия фон. Има жилищни сгради, има зелени площи, които след „София фест“ остават в отвратително състояние и ние какви лостове бихме ползвали, за да не се случват тези неща. Дали е допустимо този музикален фонд да се отразява в различните сгради и хората да не могат да спят и да почиват?

Поради изчерпване на дневния ред в 12.10 часа, г-н К. Гълъбов закри заседанието на комисията.

Протоколът е изготвен на 19.04.2024 г.

Изготвил:

П

*/Иванка Благова-старши
експерт/*

Председател на ПКООСЗГ:

П

/Красимир Гълъбов/

**Зам. - председател на
ПКООСЗГ:**

П

/Емилия Ангелова/

**Зам. - председател на
ПКООСЗГ:**

П

/Лорита Радева/